

VAKCINA

DIFTERIJE, TETANUSA I VELIKOG KAŠLJA

Š T A T R E B A D A Z N A T E

1 Zašto se treba vakcinisati?

Difterija, tetanus i veliki kašalj su opasne bolesti prouzrokovane bakterijom. Difterija i veliki kašalj se šire tako što se prenose sa osobe na osobu. Tetanus u ljudski organizam uzlazi kroz posjekotine i rane.

DIFTERIJA uzrokuje stvaranje debelih naslaga na zadnjem zidu grla.

- To može dovesti do problema sa disanjem, paralize, srčanih problema, pa čak i smrti.

TETANUS (zabavljena vilica) uzrokuje bolno stezanje mišića, obično po cijelom tijelu.

- Može voditi do "zabavljivanja" vilice tako da žrtva ne može da otvori usta niti da guta. Tetanus prouzrokuje smrt u jednom od 10 slučajeva.

VELIKI KAŠALJ (hripavac) uzrokuje dugotrajne napade kašlja, tako da je djetetu teško da jede, pije i diše. Napadi mogu trajati sedmicama.

- Veliki kašalj može dovesti do upale pluća, napada (trzanje ili gubljenje), oštećenja mozga i smrti.

Vakcina protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja (DTaP) može pomoći da se spriječi obolijevanje od ovih bolesti. Većina djece koja prime DTaP vakcinu biće zaštićena tokom djetinjstva. Ako bismo prestali sa vakcinisanjem, mnogo više djece bi se razbolijevalo od ovih bolesti.

DTaP vakcina je mnogo sigurnija od stare DTP vakcine. U SAD se više ne koristi DTP vakcina.

2 Ko i kada treba da primi DTaP vakcinu ?

Djeca treba da prime PET doza DTaP vakcine, i to po jednu dozu u svakoj od ovdje navedenih starosnih dobi:

- ✓ 2 mjeseca
- ✓ 4 mjeseca
- ✓ 6 mjeseci
- ✓ 15 – 18 mjeseci
- ✓ 4 – 6 godina

DTaP vakcina može biti primljena u isto vrijeme kada i druge vakcine.

3 Neka djeca ne treba da prime DTaP vakcinu ili treba da čekaju

- Djeca koje se ne osjećaju dobro, na primjer prehladena su, mogu da prime vakcinu. Ali djeca koja su umjereno ili teško bolesna trebalo bi da čekaju da se oporave prije nego što prime DTaP vakcinu.
- Ni jednu dodatnu dozu DTaP vakcine ne treba da primi ni jedno dijete koje je na prethodnu dozu ove vakcine imalo po život opasnu alergijsku reakciju.
- Ni jednu dodatnu dozu DTaP vakcine ne treba da primi ni jedno dijete koje je u periodu od sedam dana nakon primanja prethodne doze DTaP vakcine imalo oboljenje na mozgu ili nervnom sistemu.
- Razgovarajte sa svojim doktorom:
  - ako je vaše dijete imal napade ili je izgubilo svijest nakon primanja DTaP vakcine,
  - ako je plakalo neprestano tri sata ili više nakon primanja DTaP vakcine,
  - imalo temperaturu višu od 105°F nakon primanja DTaP vakcine.

Pitajte svog doktora da vam da više informacije. Neka od ove djece ne bi trebalo da dobiju još jednu dozu vakcine protiv velikog kašlja, ali mogu dobiti vakcinu zvanu DT (difterija i tetanus) u kojoj nema vakcine protiv velikog kašlja.

4 Starija djeca i odrasli

DTaP vakcinu ne bi trebalo davati djeci starijoj od sedam godina, jer je vakcina za veliki kašalj odobrena samo za djecu ispod sedam godina starosti.

Međutim, stariju djecu, adolescente i odrase osobe ipak treba zaštititi od tetanusa i difterije. Revakcinacija vakcinom Td (tetanus i difterija) preporučuje se za djecu od 11-12 godina starosti, a potom svakih 10 godina. O Td vakcini se može dobiti posebno obavještenje.

5

Kakva je opasnost od DTaP vakcine?

Obolijevanje od difterije, tetanusa i velikog kašlja je mnogo opasnije od primanja DTaP vakcine.

Ipak, vakcina, kao bilo koji lijek, može prouzrokovati ozbiljne probleme, kao na primjer tešku alergijsku reakciju. Vrlo je mala opasnost da DTaP vakcina prouzrokuje ozbiljne posljedice ili smrt.

Lakše reakcije (uobičajene)

- povišena temperatura (1 od 4 djece),
  - crvenilo ili otok na mjestu gdje je injekcija ubodena (1 od 4 djece),
  - bolno ili osjetljivo mjesto gdje je injekcija (1 od 4 djece),
- Problemi se češće javljaju nakon primanja četvrte i pete doze DTaP vakcine nego poslije prethodnih doza. Ponekada je četvrta ili peta doza DTaP vakcine popraćena oticanjem cijele ruke ili noge u koju je injekcija ubodena, što može trajati 1-7 dana (1 od 30 djece).

Druge lakše reakcije su:

- uznemirenost (1 od 3 djece),
- umor i slab apetiti (1 od 10 djece),
- povraćanje (1 od 50 djece).

Ovi problemi se obično događaju u periodu od 1-3 dana nakon primanja vakcine.

Umjerene reakcije (neuobičajene)

- napadi (1 od 14.000 djece),
- neprestano plakanje tri sata ili više (1 od 1.000 djece),
- visoka temperaturu, preko 105°F (1 od 16.000 djece).

Teške reakcije (vrlo rijetke)

- teška alergijska reakcija, (manje od 1 slučaj na milion doza).
- Nekoliko teških reakcija je zabilježeno nakon primanja DTaP vakcine, uključujući:
  - dugotrajni napadi, koma i smanjena svjesnost,
  - trajno oštećenje mozga.

Ovakve reakcije su toliko rijetke da je teško tvrditi da su uzrokovane vakciniom.

Kod djece koja su ikada iz bilo kojeg razloga imala napade (trzanje i gubljenje) vrlo je važno paziti na visoku temperaturu. Takođe je važno ako je ijedan drugi član porodice nekada imao napade. Visoku temperaturu i bol možete smanjiti ako djetetu date **bezaspirinsku** tabletu protiv bolova u vrijeme kada primi vakcinu i nastavite lijek davati u slijedeća 24 sata prema uputstvima sa kutije u kojoj je lijek upakovan.

6

Šta ako se jave umjerene ili teške reakcije?

Na šta da pazim?

Treba paziti na bilo kakvo neobično stanje, kao što su teška

alergijska reakcija, visoka temperatura ili promjene u ponašanju. Teške alergijske reakcije se vrlo rijetko događaju prilikom primanja bilo koje vakcine. Ako se teška alergijska reakcija ipak dogodi, najvjerovatnije će se dogoditi u periodu od nekoliko minuta do nekoliko sati nakon primanja vakcine. Znakovi su: teško disanje, promuklost ili pištanje u prsima, crvenilo po koži, blijedilo, slabost, vrtoglavica. Visoka temperatura ili napadi, ako se dogode, dogodiće se u prvoj sedmici nakon primanja vakcine.

Šta da radim?

- Zovite doktora, ili smjesta vodite osobu doktoru.
- Recite doktoru šta se dogodilo, datum i vrijeme kada je reakcija počela i kada je vakcina primljena.
- Tražite od doktora ili medicinske sestre da podnesu prijavu VAERS - Vaccine Adverse Event Reporting System (Sistem za prijave nepodnošenja vakcine) ili vi sami zovite VAERS na 1-800-822-7967.

7

Federalni program za nadoknadu štete nastale od vakcinacije (The National Vaccine Injury Compensation Program)

U rijetkim slučajevima ako vi ili vaše dijete imate tešku reakciju na vakcinu, postoji federalni program koji pomaže da se plati njega onih koji su teško pogođeni vakcinacijom.

Za detaljna obavještenja o Federalnom programu za nadoknadu štete nastale od vakcinacije (The National Vaccine Injury Compensation Program) zvati 1-800-338-2382 ili posjetiti veb-sajt na <http://www.hrsa.gov/osp/vicp/>

8

Kako mogu više saznati?

- Pitajte svog doktora ili medicinsku sestru. Oni vam mogu dati brošure o vakcinama ili vas uputiti na druge izvore informacija.
- Zovite vašu lokalnu ili državnu službu za imunizaciju.
- Zovite Centar za prevenciju i kontrolu bolesti - CDC (Centers for Disease Control and Prevention):
  - Call 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
  - Posjetite veb-sajt Federalnog programa za imunizaciju (National Immunization Program) na <http://www.cdc.gov/nip>

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention
National Immunization Program

Vaccine Information Statement
DTaP IMM 509 - Bosnian/Croatian/Serbian (7/30/01) 42 U.S.C. § 300aa-26
Translated by Transcend Translations, Davis, CA
<http://www.transcend.net>